

The BRITISH ESPERANTIST.

THE OFFICIAL ORGAN OF THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION.

VOL° XV. N-RO 171.

MARTO, 1919.

PREZO 3 PENCOJ.

KOSTO DE ABONO.—*En Granda Britujo*, aŭfrankite: por unu jaro, 3 ŝilingoj; unu numero, 3 pencoj.

Eksterlande, aŭfrankite: por unu jaro, \$0.75, fr.4.50; laŭ internacia mono, Sm.1.50.

Abonoj estas akceptataj ĉe la komenciĝo de ĉiu monato, kaj povas esti pagataj per poŝtmandato aŭ Ĉekbanka transpagilo. Sin turni al la Sekretario, 17, *Hart-street, London, W.C.1.*

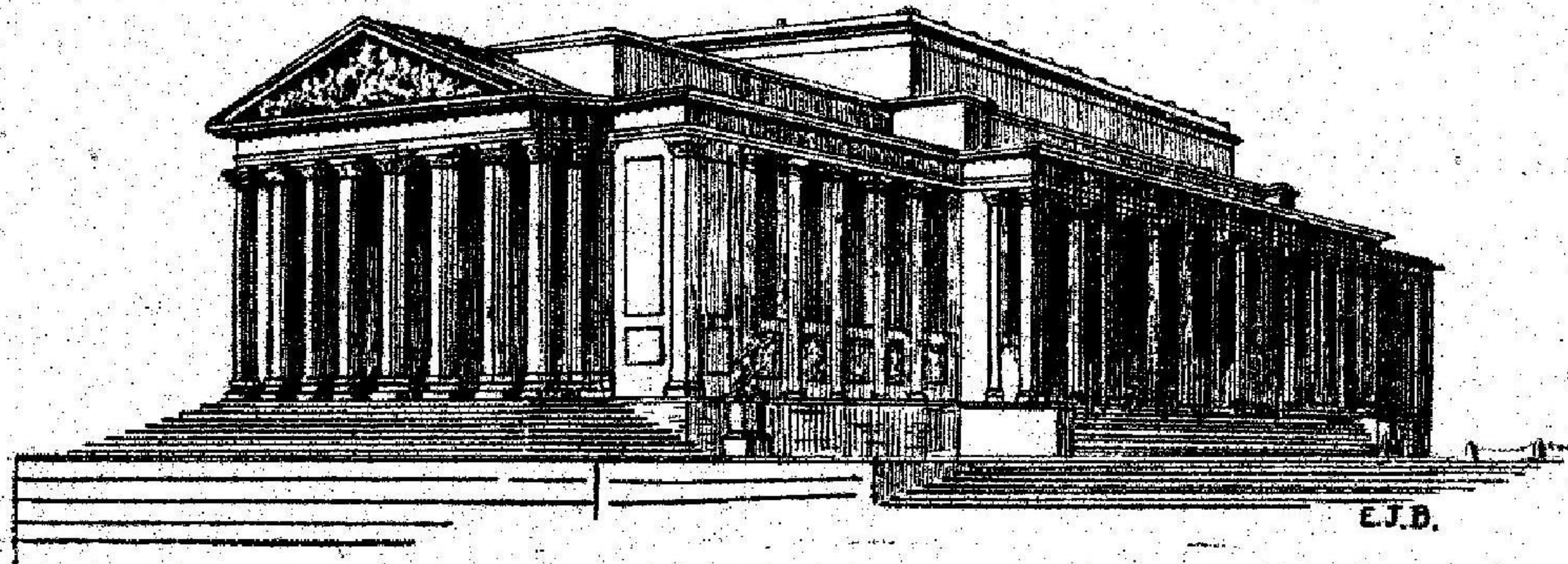
REDAKCIO.—Manuskriptojn, k.t.p., oni volu sendi al la Redaktora Komitato, 17, *Hart-street, London, W.C.1.* Tradukantoj antaŭ ol sendi siajn verkojn volu ĉiam certigi, se necese, ĉu la aŭtoro aŭ la originalaj eldonintoj permesas la represigon.

Pri artikoloj la Komitato rezervas al si la rajton korekti la erarojn de stilo, k.t.p. Ordinare oni ne resendadas artikolojn neakceptitajn.

ANONCOJ.—Pri anoncoj, sin turni al la Direkcio, **THE BRITISH ESPERANTIST**, 17, *Hart-street, W.C.1.*—Privataj anoncoj pri Esperantistaj naskiĝoj kaj edziĝoj estas enpresataj po 2 ŝilingoj por kvar linioj.

ENHAVO.

	Paĝo.
La Hejmo de la Dekaj Brita Kongreso	17
Coming Events—Chronicle—Press Notices	18
Libraro kaj Gazetaro	20
Petition to the Peace Congress in Paris	20
Esperanto and Peace Conditions. Rev. A. J. ASHLEY	21
Posttagmezo en Eccles.—“La Esperanto Ligilo”	22
Ribbek de Ribbek el Havellando. ELLIOT kaj VAN ETTEN	22
B.E.A. Balance Sheet and Revenue Account	23
Tenth British Esperanto Congress in Liverpool	24
B.E.A. Candidates for Membership, Examinations, Council Meeting, Propaganda Committee, F.K.I.	24

ST. GEORGE'S HALL, LIVERPOOL.

La hejmo de la Dekaj Brita Kongreso, Pentokosto, Junio 6an—10an, 1919.

Tiu bela konstruaĵo estis farita de la Urbestro por juĝejo kaj kunvenejo, kaj ĝi estas sendube la ĉefa arkitekturaĵo de Liverpool. Eĉ ĝi estas nomita de S-ro Norman Shaw, R.A., “la plej bela konstruaĵo en la mondo.” La desegnisto, Harry Lonsdale Elmes, tiam nur dudek-kvar-jara, gajnis premion por la plej bona desegno en konkurso proponita de la Urbestro. La konstruon oni komencis en la jaro 1828 kaj finis en 1854. La ĉefa ĉambrego, kiu estas longa 51 metrojn (169 futojn) kaj larĝa 26 metrojn (87 futojn), estas kovrita per solida volbo el ŝtono kaj enhavas belegan orgenon. Krom tiu ĉefa halo la konstruaĵo enhavas juĝejojn kaj koncerthalon. En tiu bela kaj taŭga Ĉefa Halo—okazos la Kongresa Karnivalbalo kaj la jara kunveno de B.E.A.

La stilo estas Greko-romano, kun detaloj laŭ la plej nobla periodo de la greka arto. Ĉe la orienta flanko, kontraŭ Lime Street, estas bela kolonaro el dek ses korintaj kolonoj, altaj ĉirkaŭ 18 metrojn (60 futojn), kaj simila kolonaro ornamas la sudan finon, kronita per pedimento per skulptaĵo plenigita. La norda fino havas formon de duoncirklo.

La granda ĉambrego havas kolonojn el polurita ruĝa granito, balustradojn el marmoro kaj alabastro, pordegojn el bronzo kaj mozaikan pavimon. La tuto prezentas bele riĉan kaj imponan efekton, indan je la grandiozaj proporcioj.

La desegnisto bedaŭrinde mortis antaŭ la fino de la konstruo, kaj S-ro C. R. Cockerell, R.A., estis komisiita por ĝin kompletigi, kaj li desegnis multon el la interna detalaro.

La tuta konstruaĵo estas bela kaj impona, la stilo simpla kaj dignoplena, samtempe delikata kaj pri detaloj perfekta. Efektive Esperantista Kongreso ne povus disponi pli noblan hejmon.

Liverpool kompreneble enhavas aliajn vidindaĵojn—la muzeoj kaj artgalerioj apudaj al la Kongresejo; la nova parte konstruita katedralo, la doko kaj la fama flosanta kajo, kiu leviĝas kaj falas kun la tajdo, nomita “elŝpirejo,” el kiu oni vidas ĉiujn interesaĵojn de la havenrivero; kaj la novaj komercaj konstruaĵoj, tri el kiuj (Dock Office, Liver Building kaj Cunard Building) kvazaŭ pilonoj de egipta templo, prezentas mirindan pordegon al la alvenintoj el la rivero.

CHRONICLE.

Matter for the Chronicle should be sent to the Editor not later than the 15th of the month, for insertion in the following number. Reports may be in English. Matter for "Coming Events" (which should be as concise as possible) may be sent in up till the 20th. Secretaries, please note Address: 17, Hart-street, London, W.C.1.

COMING EVENTS.

Divine Service in Esperanto will be held on Sunday, March 9, at 3.15 p.m., in Harecourt Church, St. Paul's Road, Canonbury, N.1, when the speaker will be Mr. Fairman.

Saturday Afternoons.—March 8, 15, 22, 29, and April 5, meeting place for Esperanto Conversation, the British Museum. Rendezvous, 2.45 p.m., Entrance Hall. Afternoon tea at "Express Dairy," Hart-street, opposite B.E.A. Office.

London Club.—The new programme of the Club is now issued, and shows that the forthcoming meetings will be full of interest, and should attract a large number of members and friends. On March 7th, S-ro C. S. Schleich will speak on *Religiaj Simboloj*, and on March 28th, S-ro W. Banfield will give a further reading from *La Venecia Komercisto*. On March 14th, the Annual General Meeting of the Club will take place, and on March 21st there will be a very special evening in the form of a Social, Concert and Dance (in either plain or fancy dress). For this evening a charge of 1s. will be made. Tickets can be obtained from the Secretary, S-ro W. H. Browne, either at the Club on Friday evenings, or by post if ordered from him at the Club address, *St. Bride's Institute, Bride Lane, Ludgate Circus, E.C.4*. It is hoped that there will be a large gathering on this occasion. Further items are an address by Dr. Pollen on *La Sola Ebla Paciga Lingvo*, April 4th; and *Memoroj pri Zamenhof*, April 11th.

The Society of Philology (8, Taviton-street, Endsleigh Gardens, **Euston-road**) has recently formed an Esperanto Section, and will meet on Monday, January 13th, 1919, at 7.30, to discuss Esperanto in Education. The subject will be opened by R. W. Christmas, M.S.P. All Esperantists are invited and welcome. This lecture will be in English.

Burnley.—Samideanoj el Lancashire kaj Yorks. venu ĉi tien Sabaton la 22an de Marto! Oni luio la plej grandan halon en la urbo por nia balo. Ekzercu vin por la venonta Kongresa Balo!

Cheltenham.—We are preparing for the Conference of the Midland Esperantist Federation, which is to take place on Saturday, April 19th. Bennington Hall has been selected for the meetings, which will consist of the Conference, tea and concert. There will be in Cheltenham at the same time some 3,000 people attending the N.U.T. Conference, and we should be glad to hear from any of these who are Esperantists, especially those who come from schools where experiments have been made in teaching Esperanto.

CHRONICLE.

Bournville.—Students of the Esperanto classes held under the auspices of Bournville Workers' Educational Association held their first social gathering on February 3rd. About 50 with a few visitors, sat down to tea. Mr. Ferguson, B.Sc., A.R.C.S., presided at the concert, to which the following contributed charming items:—F-inoj Freeman, G. Quinton, M. Figures, N. Higgs, L. Higgs, L. Houghton, and N. Drew. S-ro V. Grimmit, the hon. instructor, reported very satisfactory progress.

The event of the evening was a presentation to S-ro Grimmit by F-ino Houghton, as a token of esteem and gratitude from the students for the helpful and enthusiastic manner in which he has conducted the classes.

Short speeches were made by F-ino Taylor (Coventry),

Leüt-o Goldsmith (Birmingham), and S-ro Edwards (Bournville). All the students are very enthusiastic, and hope to form a group shortly.

Bristol.—La 3an de Januaro la Grupo aranĝis amikecan vesperon, kiu, spite la malbona vetero kaj tio, ke multaj geanoj suferis pro la gripo estis tre sukcesa. Alia simila vespero okazos post kelkaj semajnoj.

En leciono la 18an Januaro pri "Ligo de Nacioj," kiun eminentulo en la *Adult School* movado faris antaŭ la geanoj de la *Bristol Adult School Union* kaj la W.E.A., la sekretario de la Grupo kaptis la okazon montri kiel Esperanto helpus disvastigi pli bonan komprenigon inter la nacioj. La lecionisto konsentis, ke estus bone instrui la helplingvon en la lernejoj. La klarigo pri Esperanto faris gravan impreson.

Unu el la anoj, kiu estas oficisto de la *Postal and Telegraph Clerks Association* ĉe amika vespero okazinta en konferenco de la regionaj organizantoj de tiu Asocio en Nottingham la 31an Januaro, faris paroladeton pri Esperanto kaj kantis la kanton "Esperanto for a Penny." La tuta ĉeestantaro kantis la ĥoraĵon kun multe da energio. La kanto vekis grandan intereson, kaj oni disdonis multajn ŝlosilojn.—W.F.W.

Burnley.—La 2an de Februaro S-ro F. Parker faris paroladon pri "Esperanto and Internationalism" en la I.L.P. Institute. Rakontante siajn spertojn ĉe la Kongreso en Berne, li klare montris, ke la ĉefa bezono de internaciistoj estas internacia lingvo. Liaj remarkoj faris fortan impreson kaj la rezultato estas nova kurso.

Chorley (Lancs.).—The Annual Propaganda Meeting and entertainment took place on February 21. Archdeacon Allen presided. He spoke highly of the value and possibilities of Esperanto, and expressed his gratitude to the one who had awakened his interest in the language. The address was delivered by Mr. Haydn Staveley, President of the Preston group, who showed very clearly that Esperanto fulfils all that is claimed for it, and alone meets every condition required of an International Language. The entertainment was largely made up of Esperanto items, varied in character, and much appreciated by a large audience. A playlet entitled, "Amikeco per Esperanto," deserves special mention. It was efficiently performed by five ladies, and was a most interesting and effective piece of propaganda.

Colne.—Sabaton, la 15an de Februaro, okazis la ĉiujara dancado en la Kooperativa Halo. Krom la grupanoj ĉeestis samideanoj el Nelson, Burnley kaj Accrington. Ĉiu tre ĝuis la feston.

Dunfermline.—The local School Board having sanctioned the teaching of Esperanto in the Evening Continuation Schools, a public meeting was held on the 21st January in the Commercial School to inaugurate the new classes. Provost Norval presided. Mr. Wm. Page, of Edinburgh, was the principal speaker; after pointing out some of the practical advantages of Esperanto, especially for such affairs as the League of Nations, he gave a demonstration of teaching in a short lesson to girls, who knew nothing of the language. At the close quite a number of persons enrolled in the class, which meets every Tuesday.

Edinburgh.—La 22an de Januaro F-ino Baird legis tradukaĵon "La Sieĝo de Torkilstona Kastelo," el

Ivanhoe, romano verkita de kavaliro Walter Scott; la 29an de Januaro S-ro J. M. Warden parolis pri "Falsaj Analogioj en Esperanto"; la 5an de Februaro F-ino Tait pri traktis "Profeta Vidado"; la 12an de Februaro F-ino Eunson legis tradukaĵon, "La Blanka Birdeto" verkita de J. L. Barrie; ankaŭ F-ino MacKenzie verkis traktajojn pri la poemo *Rubaiyat*, el la verkoj de Omar Khayyam, astronomia poeto el Persujo kaj tradukita en la Anglan lingvon de Ed. Fitzgerald. Bedaŭrinde pro malsano ŝi ne povis ĉeesti kaj S-ro. Harvey konsentis legi ĝin. F-ino Tait afable pianofortludis. Vizitis la grupon dum la monato, S-ro Applebaum el Liverpool, S-ro Fred el Glasgovo, S-ro Sachell el Glasgovo, kaj S-ro Johnson el Portsmouth.

Lancashire and Cheshire Federation.—On Saturday, February 1, this Federation held its quarterly conference at Accrington. The delegates, from some fifteen towns in the two counties, were received in the Council Chamber of the Town Hall, at 3.30 p.m. by His Worship the Mayor (Alderman D. C. Dewhurst), who spoke appreciatively of the aims and work of the Federation, and of the present-day value of the movement towards establishing an Auxiliary International Language. The president of the Federation, Mr. J. D. Applebaum, of Liverpool, thanking the Mayor for his remarks, emphasised the great utility of such an aid to international understanding in the deliberations of the Peace Conference, not less than in the many international sectional conferences which will surround this, perhaps the most important in history. He also spoke of the great desirability of grounding the rising generation in this idea, and of the great satisfaction which has been expressed by such education authorities as have introduced it in the curriculum of their schools. The Mayor assured the Conference that a movement in Accrington to introduce Esperanto into the schools would have his earnest support.

The business of the Conference was carried through during the remainder of the afternoon, consisting of the election of officers, and other annual business. Afterward the delegates took tea in the Assembly Hall of the Liberal Club where a social evening concluded an enjoyable gathering.

Sheffield.—Dr. John Pollen lectured at the Y.M.C.A., Fargate, on the work of the B.E.A. on the 3rd Feb., and pointed out the necessity for Esperanto in the League of Nations.

Victoria, Australia.—The Mont Albert Group "Espero," under its able and enthusiastic president, Miss E. Alleyne Sinnotte, continues to progress most steadily. Forty meetings have been held during the year, with an average attendance of 18.

The keen interest manifested by every member, from the first meeting, to the *conversational* soirée preceding the Christmas vacation, promises well for the New Year, when a Diploma Class will be started.

The committee have (as Miss McCleverty's school was no longer available), secured a schoolroom at Ormiston, equipped with blackboards and conveniences.—ABELINO.

York.—Je la 16a de Januaro okazis la ĉiujara kunveno de la Jorka Societo. La bilanco prezentita de la Kasistino sciigis, ke la financa stato estas kontentiga. La sekretario raportis, ke 18 anoj aukeraŭ faras militdeĵoron, kaj li aludis al la bedaŭrata perdo de entuziasma grupano, S-ro Smales, kiu, vundita kaj kaptita de la malamiko, mortis en Germanujo. Dum la jaro sep anoj sukcese provis la unuagradan ekzamenon de la B.E.A., el kiuj kvin gajnis "honoron." La jenaj oficistoj estis reelektataj:—Prezidanto, S-ro L. H. Leadley, B.A., B.Sc.; vicprezidantoj, S-roj A. C. Hardy, J. B. Inglis,

J. P., kaj Frank Thurgood; Kasistino, F-ino A. Fountain; Bibliotekisto, S-ro D. L. Matthews; Sekretario, Delegit-Konsilanto al B.E.A., kaj al Jorkŝira Federacio, S-ro W. F. Lawrence; Komitato, G-sroj Adamson, F-inoj Lane kaj Newton, S-ro Lacamp. Nova sezono komenciĝis la 30an de Januaro. Aliurbanoj bonvole sciigu al siaj jorkaj amikoj pri nia kunveno (vidu kovrilon). Je la 15an de Februaro la sekretario alparolis kunvenon de la Societo de Viroj de la Anglikana Eklezia (filio de la paroĥo de Ĉiuj Sanktuloj) pri nia lingvo. La Subdekano de la Jorka Katedralo (Kanoniko Watson) prezidis, kaj el tiu kunveno ni atendas rikolton.

Press Notices since our last.—*The Times*, *The Times Educational Supplement*, *Education Daily Express*, *Bristol Times and Mirror*, *The Star*, *Newspaper World*, *Sunday Evening Telegram* (The day's news in Esperanto) every week, *English Mechanic*, *Belfast News Letter*, *Bradford Daily Telegraph*, *Bradford Daily Argus*, *Farmby Times*, *Huddersfield Examiner*, *Leeds Mercury*, *Manchester City News*, *Manchester Guardian*, *Illustrated Chronicle* (Newcastle), *North Mail*, *The Northern Whig* (Belfast), *Southport Guardian*, *Yorkshire Evening News*, *Yorkshire Observer*, *Yorkshire Post*, *Western Mail* (Cardiff), *Bowes Park Weekly News*, *Wood Green Herald*, *Wood Green Sentinel*, *Keighley News*, *Newcastle Daily Journal*, *Sierra Leone Weekly News*, *Christian Commonwealth* (every week), *Sidcup Times*, *Woolwich Pioneer*, *Blackburn Weekly Telegraph*, *Northern Daily Telegraph* (Blackburn), *Dunfermline Press*, *Eastbourne Gazette*, *The Bulletin* (Glasgow), *Glasgow Evening Times*, *Lancashire Daily Post*, *Liverpool Daily Courier*, *Liverpool Daily Post*, *Preston Guardian*, *Sheffield Daily Telegraph*, *Sheffield Independent*, *Yorkshire Telegraph*, *The Newspaper World*, *The Scout* (February 8), article, "Estu Preta," by Avoto (which has brought to B.E.A. several hundreds of enquiries), *The Western Mail* (Cardiff), *Bournemouth Visitor's Directory*.

In Monthlies.—*The Japan Salesman* (December), in future to be called *The World Salesman*, again has fine articles on Esperanto as the neutral commercial language, and commercial lists in Esperanto.—*Glasgow Chamber of Commerce Journal*.—*The Snowdrop* (January) article, "A Modern Talisman," on Esperanto, by Miss L. M. Deane. In *The Keighley Co-operator*, B.E.A. (January), there is a four-column article entitled "A Language for the League of Nations," by Mr. Joseph Rhodes. *The World Salesman* (December—January) grown out of *Japan Salesman*, has pars. and articles on Esperanto on pp. 25, 30, and 44, besides the usual Esperanto Section on p. 60, by R. H. Dick.

Some day there will be a universal language, and then attendance at International Conferences will be much more enjoyable than now.* Here three languages are recognised—French, German, and English—so that all speeches are delivered three times. Charles Roden Buxton is a splendid translator for the British; he is able to follow and translate the most rapid French or German speakers. Comrade Grumbach for the French, and Camille Huysmans are both excellent. Grumbach is an Alsatian, full of life and vigour, representative of the spirit which to-day is animating the people of the recovered province. Excellent though the translation is, we waste hours of time; we must have a language which all children can be taught. "Esperanto" is the best known new language, and could easily be made a part of the curriculum of every school, as an addition to the national language.—From *The Herald*, February 13, by Geo. Lansbury on "At Berne with the International."

Libraro kaj Gazetaro.

Scouting and Esperanto.—An excellently written and clearly drawn up four-page pamphlet in English by Avoro, founder of the *Skolta Esperantista Ligo*, and author of the booklet, *Propono pri Skolta Esp. Ligo*. We cordially recommend it for propaganda among thoughtful Scouts; it may be obtained from the provisional secretary of the S.E.L., Patrol Leader K. G. Thomson, 40, Oaklands Road, Bexleyheath, Kent, and from B.E.A.

Ascendo al Monto-Blanka en 1787, de H. B. de Saussure, tradukita de René de Saussure, kun portretoj. Dudek-paĝa broŝuro kun kovrilo. Kun tiu ĉi interesa historio oni jam konatiĝis sur la paĝoj de *Teknika Revuo*. Esceptinte la kutiman aron da bedaŭrindaj Antidaĵoj kaj nenecesaj novaj vortoj la traduko estas bonega kaj espereble ricevos multe da legantoj. Interese estas kompari tiun ĉi unuan supreniron al la montego kun tiu cent jarojn pli poste rakontita en la verko de Léon Huot-Sordot, "En la lando de la Blanka Monto," kiun ni havas en la Esperanta traduko de D-ro Noël. Ambaŭ verkojn oni povas ricevi po 1s. ĉe B.E.A.

Gazetoj Ricevitaj:—*La Espero* (Januaro) oficiala organo por Sveda Esp.-Federacio kaj Norvega Esp. Ligo, redaktata en la du lingvoj kaj Esperanto. Ĉefa artikolo en la nuna numero estas longa nekrologo kun portreto de la fervorega samideano BRUNO RIEFLING, prezidinto de Norvega Esperantista Ligo, kiu mortis la 22an de Decembro pro pleŭrezio post la hispana gripo; li estis nur 23-jara. "Ĉie kaj ĉiel li uzis ĉiun okazon por propagandi nian aferon en nia lando dum periodo, kiam la kompreno de ĝia signifo estis ankoraŭ malgranda, timante nek kritikon nek mokridojn. Vera pioniro por l' Esperantismo li estis, kavaliro sen timo kaj sen mallaŭdo. Longajn vojaĝojn li faris kaj en kaj eksterlande por sonigi por Esperanto, nek tempon nek monon li ŝparis pro sia senlaca fervorego. Multaj estas la adeptoj, kiujn li varbis kaj per publikaj paroladoj kaj per individua influo."

Esperanto Monthly (Feb.). Articles: Fifth to Eighth week of Commercial Esperanto by Self-Tuition in Three Months.—Komercaj Anoncoj.—The Machinery of International Friendship, with part of President Wilson's address on Friendship at Manchester, in English and Esperanto.—Ekzercoj de Aplikado by H. M. Scott.—Noto pri la vorto "lufoje," by Geo. Gordon, versaĵoj kaj konkursoj.

Esperantista Voĉo (Nov.-Dec., kaj Januaro).—Ok-paĝa ĉiumonata gazeto tute en Esperanto. Redakcio: Salo-Grenkamp-Kornfeld, Dietla 62, Krakow. Organo de la polaj samideanoj, zorge redaktata gazeto en tre bonstila Esperanto.

La Holanda Pioniro (Jan.—Feb.). En la holanda lingvo kaj Esperanto.

Nederland-Esperanto, semajna propaganda gazeteto preskaŭ tute en la holanda lingvo.

Teknika Revuo (Jan.—Feb.), tute en Esperanto. Artikoloj:—"Pri la influo de l' natursciencoj sur la modernan medicinon," de Prof. D-ro H. Sahli.—"Historio de la ilustraĵoj kaj de la gazeto" (Koledorov) tradukis Ivan H. Krestanov.—Murmureto de la sunbrilo, de C. C. Dornbusch.—En la fako de Industrio kaj Komerco troviĝas "La Ksilotermo," kaj "Brown Boveri and Co. S.A.; Baden."—Diverslanda Kroniko.—La Ruĝa Kruco, priskribo de ĝia bonfarega laboro dum la milito.

Esperanta Ligilo (unua okaza numero por 1919).—Universala Gazeto por la Blinduloj, redaktata en Braille-Esperanto de H. Thilander, Majorsgatan 12, Stockholm.

[*Espëranta traduko de la teksto de petskribo sendita anglalingve al la membroj de la Pac-konferenco en Paris. Estas insiste petate, ke ĉiulanda Esperantista organizaĵo faru ion similan por direkti la atenton de la Konferencanoj al ĉi tiu aparte por ili tiel grava propono*]

Al la DELEGITOJ kaj REPRESENTANTOJ

DE LA POPOLOJ DE LA MONDO

KUNVENINTAJ ĉe la
PACO-KONFERENCO EN PARIS.

LA
PETSKRIBO
DE

La BRITA ESPERANTISTA ASOCIO (Incorporated), kies sidejo estas ĉe 17, Hart Street, London, W.C. 1., kaj kies membraro konsistas el (1), afiliigintaj societoj starigitaj por la disvastigado de la internacia lingvo

ESPERANTO

kaj (2), individuaj Esperantistoj en Britujo, kaj en ĉiuj partoj de la Brita Imperio.

RESPEKTPLENE MONTRAS:—

KE Viaj Petantoj rigardas kun intereso la interkonsiliĝon de la Delegitoj al la Paco-Konferenco, precipe kun rilato al la malfaciloj kaj prokrastoj rezultantaj el la lingva diverseco. Tiaj malfaciloj kaj prokrastoj estus tute evititaj per la uzo de komuna lingvo, speciale sankciita kiel la rimedo de internacia komunikado por la diplomatio, la komerco, kaj la scienco. La bezono por tia lingvo sendube tre evidentiĝas al ĉiu membro de la Paco-Konferenco.

KE, krom la sankciado de unu ekzistanta lingvo kiel solvo de la problemo—solvo ne universale akceptebla—restas la propono akcepti neŭtralan helpan aŭ duan lingvon, lernatan de la tuta instruitaro por internaciaj celoj.

KE jam venis unika okazo, fari aŭtoritatan elekton de komuna lingvo, por esti uzata ĉe internaciaj kunvenoj en la estonteco.

KE la vasta uzado de la internacia lingvo ESPERANTO dum pli ol tridek jaroj, jam sufiĉe pravas, ke tia lingvo estas tute praktika kaj plene kontentiga en siaj rezultoj. La lingvo Esperanto, kiun, dum kelkaj monatoj povas akiri personoj de la ordinara klereco, estis uzata ĉe dekunu tutmondaj kongresoj, okazintaj en ok diversaj landoj, por ĉiuj celoj, kun konstanta sukceso.

KE Viaj Petantoj kredas, ke por la laboro de la SOCIETO DE NACIOJ, kies starigon viaj Petantoj forte deziras, la uzado de Esperanto estus plej valora.

Viaj Petantoj pro tio insiste petas, ke la Paco-Konferenco bonvole donu instrukciojn, ke la Komitato aŭ alia komitato de la Konferenco responda pri la preparado de la konstitucio de la Societo de Nacioj, pripensadu la demandon pri la sankciado de komuna lingvo por internaciaj aferoj, kun la celo konsili al la Registaroj de la mondo la postulon, ke la lingvo fine elektita estu instruata en ĉiuj lernejoj sub ilia administrado.

Kaj Viaj Petantoj ĉiam petegos.

J. M. WARDEN, *Prezidanto*.

BERTRAM CHATTERTON, *por Sekretario*.

Februaro, 1919.

Esperanto and Peace Conditions.

The heart of the world is filled with thankfulness for the cessation of hostilities. This is true of all classes, of all nations; but it is especially true of the religious world. In the whole range of the diversity of mankind there is no class more deeply touched by this great wave of thankfulness than the Esperantists. All deep human emotion seeks and must find some means of expression; therefore at this time on every hand plans are being made for memorials and thankofferings of many different sorts. Some will be merely to erect perishable monuments of wood or stone; others, though philanthropic and truly Christian in conception are, after all, only concerned with repair work, the patching up of life and property maimed or half-destroyed by war, or, in the moral sphere, the repair work necessitated by the constant ravages of sin. All these have their proper place; most of them are noble works and well worth doing.

Yet, after all, they are not the greatest and noblest ways in which man can give expression to his love and thankfulness to God. We must write our words of memorial in the hearts of men. The kind of thank-offering most noble and most acceptable to God is one dedicated to the moral, intellectual, or spiritual advancement of all our Father's sons, that is, of the whole human race.

The international language movement affords one of the very greatest and noblest fields for the expression of the world's thankfulness to God: its ideal is most exalted, its spirit truly Christian, and the whole of its sphere of effort is on a plane upon which all Christian Churches and sects—indeed, all who believe in the one true God are able to work together. The aim of the international language movement is to bring about the universal adoption of Esperanto (the fitness of which is beyond all doubt) as the secondary language of the world for use in every interrelation between people of different nationalities. It is already established to a large extent in every civilised land; and, in that it is the only language of which this can be truly said, it is the only international language in the field of practical politics. It is entirely neutral, and can therefore be adopted officially without hurt to the pride or injustice to the interests of any nation; while commercial interests and international jealousies and the harvest of past relations between the races are and must remain insuperable barriers to the universal agreement upon the adoption of any national language for international purposes. Esperanto seeks the magnification of none and the advancement and advantage of all.

The matter goes deeper still. Such a universal adoption of Esperanto would be a means to ends that are beyond our present limits of imagination, beyond the most wide-visioned dreams of the world's greatest thinkers, reformers, and poets. We can no more imagine to-day its innumerable benefits and the aspect of the many highways and by-ways of development and progress (material and spiritual) that it would open up, than the inventors of printing could dream in their far-off day of the results and developments of the printing-press. While on the one hand Esperanto holds out to the man who does not concern himself with spiritual things great intellectual and pecuniary advantages, on the other hand its universal adoption would mean to the distinctively religious man the acquisition of something of inestimable value in the work of extending the Kingdom of God among men. To sum up, this reform goes to the very root of all human interrelations, and would vitally affect for good the whole range of human activity, both temporal and eternal.

Here, then, is one of the noblest objects for the world's thankofferings, whether these be in the nature of self-dedication or of money and goods. Here is a way to set up a permanent memorial of our thankfulness for peace, of our sorrow for the past, of our grief for those we loved who have been mown down by the great Reaper while in pursuit of their duty. Here is a way of writing our memorial words in the hearts of men, and, as it were, in the very texture of the lives of all future generations of every race. The memorial will be the making of this great stride towards ideal conditions of interrelation among all the sons of "Our Father."

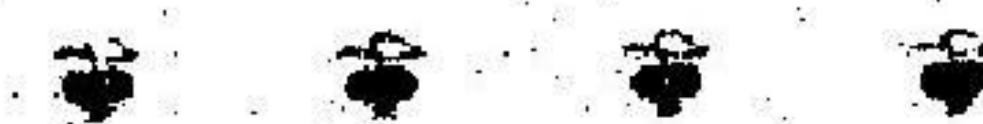
In the name of the committee and members of the Church Esperantist League, I appeal to all who read these lines to make this thankoffering. This all can do, whether they are Esperantists or not, by contributing to the Peace Thankoffering Fund of the League. The money contributed will be used to the best advantage in the active work of the C.E.L.—in spreading the knowledge of Esperanto, forming public opinion and in bringing about the official acceptance which is already in course of consideration by our own and other Governments. A still more effective way of making this great thankoffering is to join the League, and learn the language in addition to giving the pecuniary help for which I appeal; but a knowledge of the language is not a condition of membership, and older or busier people can join us as non-Esperantists, and so give this great movement the support of their names and influence. All contributions and inquiries should be addressed to the writer.

To those who do not wish to support a Church of England organisation, I suggest that they may make the same thankoffering by contributing to the funds of the British Esperanto Association, 17, Hart-street, London, W.C.1.

The Church Esperantist League labours for this urgently-needed reform in its own special and proper field of activity, in the belief that the work is one which on moral and spiritual grounds claims the help of all religious people, and especially of those ordained and sent forth to set forward the Kingdom of God and His Glory; but, however, the help be given, we appeal most earnestly to all right-thinking men and women to let at least a part of their thankoffering go to this most noble and enduring memorial.—Yours, etc.,

A. J. ASHLEY, Hon. Secretary and Treasurer
of the Church Esperantist League;
Editor of *La Eklezia Revuo*.

Farnley Tyas Vicarage, Yorkshire, Jan. 25, 1919.
From *The Yorkshire Post*.

17. 1. 19.

ESTIMATA SINJORO,—Ĉiam estas plezuro legi la gazeton "Esperanto" el Svisujo, kvankam oni ofte pensas, ke la verkistoj tendencas alpreni tro multe da novaj, ne necesaj vortradikoj.

Sed mi opinias, ke la finiĝo "io" por esprimi "lando," kiun oni trovas en la numero por Januaro, estas ŝanĝo, kiu ne utilas, sed nur malhelpas la lingvon.

La "Zamenhof"-aj esperantistoj devas esprimi sian malkonsenton pri ŝanĝoj, kiuj estas nur aliformigoj sen valoro.

Internacia lingvo devas esti konstanta, alimaniere ĝi pereos.

W. H. STAVELEY,
20, Garstang-road, Fulwood, Preston.

[Ni tute konsentas kun la supra esprimo de opinio kaj forte bedaŭras la "tendencon" tiel evidentan en la lastaj numeroj de la dirita gazeto.—*Red., B.E.*]

Posttagmezo inter la burgantaj Esperantistoj en Eccles.

Al la Esperantisto, kiu avide atendas la tempon, kiam la problemo de lingvo internacia solviĝos, kaj kiu kredas, ke ties solvo per Esperanto kuŝas en la afero de la lernejoj, vizito al la lernejo de Green Lane, Eccles, estas saniga balzamo. Ĝi enblovas novan spiriton kaj aldonas fortan kuragon por plua laboro en tiu direkto.

Hodiaŭ mi havis la honoron kaj plezuron disdoni leĉujarajn premiojn al la geknaboj de tiu lernejo. La premioj ne estis prezentataj por Esperanta laboro sed por la ĝeneralaj lernejaj temoj; kaj estas rimarkinda fakto, ke multaj el la lernantoj, kun la privilegio mem elekti siajn premiojn, prefere elektis librojn al la Esperanta literaturo. Tio klare montras la interesiĝon de tiuj junaj samideanoj en nia lingvo.

Ne estas la bona sorto de la ordinara Esperantisto krom la Instruistoj, aŭskulti al 350 geknaboj kantantaj en perfekta harmonio la ĥoraĵon de belaj Esperantaj kantoj, sed tio efektive estis mia bonega ŝanco hodiaŭ. Kiel mia koro saltetis pro ĝojo kaj revibris je ĉiu eksono de la belaj vokaloj de la kara lingvo, elvenante elokvente kaj belsone el la buŝetoj de tiuj junaj Esperantistoj!

200 geknaboj lernadas la lingvon Esperanto en tiu lernejo, kaj 80 el la pli lertaj korespondadas kun multaj alilandaj infanoj el la kvar anguloj de la mondo. Jen vere internacia ilo por la homaro. La nelacigebla lernejestro, S-ro Sanderson, kaj la instruistinoj parolas fiere pri niaj laŭmodernaj lernantoj, kaj raportas ĝeneralan pliboniĝon tra la tuta lernejo dank'al la studo de Esperanto. J.D.A.

Forges les Eaux.—For nearly three years, one of our members, stationed at Rouen, has been anxious to visit the little cemetery at Forges les Eaux, where our late Prezidinto was laid to rest in January, 1916. Circumstances prevented, but on 14th January an opportunity offered and was eagerly taken.

Our member reports that he had difficulty in finding the grave, so he went to the Red Cross Hospital, and found out where to look for it. On visiting the cemetery a second time he was successful in locating it. It is in a quiet corner of the cemetery, and unlike some of the other graves, has not been disturbed, and is tidy and in good order.

There is no proper headstone, and something should be done, even in this out-of-the-way place, to erect a more substantial and lasting memorial to one who occupied such a prominent position as "Hobomo." There are some nice ones in the little cemetery, and it is up to Esperantists to have a more imposing headstone than the wooden structure now there.

Perhaps when affairs are more settled, and Esperanto progresses, as we all expect it will, the "something" will be done. A metal label, is, perhaps, sufficient for the present, but it is not good enough for Hobomo's admirers.

FIANCIGO.

S-ro John P. Nix, F.B.E.A., Stab-Sergento R.A.O.C., el Eastbourne, kun F-ino Gabrielle Herickz, fervorega samideanino el Antverpeno, la 14an de Julio, 1915.

EDZIGO.—En Antverpeno la 25an de Januaro, 1919.

Ribbek de Ribbek, el Havellando.

Kavaliro de Ribbek, el lando Havela:
Pirarb' en ĝarden' lia, staris nobela,
Kaj kiam la ora aŭtun' revenadis,
Jen ĉiam pirfruktoj flamante briladis.

Kiam sonis el l' turo la horo tagmeza
Bonula la poŝ' ĉiam estis pirpeza.
Al ĉiu etulo ajn, kiu aliris;
"Ĉu fruktojn vi ŝatas? ĉi-tien" li diris
Se estis knabino, li flustris al ŝi:
"Do vidu kaj venu, jen piro por vi."

Nu tiel la tempo multjara forpasis
Ĝis fine la vivon honestan delasis
Ribbek. Li diris, antaŭe sciante:
"Enterigu min, piron kun mi almetante."
Dum lia rikolto finiĝis lastfoja,
Kaj piroj briladis en suno la ĝoja.

Poste tri tagojn, bonulo, li mortis:
Lin oni laŭ l' muro ĝardena surportis
El halo la gabla. Per himn' kamparanoj
Solena honoris lin, dum la infanoj
Malĝojis etule korpezaj, ĉar ĉiu
Nun pensas, ke donos pirfruktojn neniuj,
Do ili malĝojis, sed estis maljuste,
La bonulon komprenis l' infanoj ne ĝuste.

Kastelano la nova pro granda avaro
Ordonis gardiston por sia fruktaro;
Sed Ribbek—saĝul'—estis antaŭsciinta
Kaj sian postulon ne estis fidinta.
Ne vane li faris petante, ke piro
Mortu en tero kun li—kavaliro.

Ĉu nuliĝas bonjaro? ĉu mortas grenero?
Jen! baldaŭ ekstaris arbet' super tero.

Multjara rapide la temp' forpasadis,
Ĝis fortaj kaj sanaj la branĉoj flirtadis;
Denove kun l' ora aŭtun' revenanta
Piraro flamante briladas loganta,
Kaj kiam tombejon etul' proksimiĝas:
"Ĉu fruktojn vi ŝatas? ĉi-tien" aŭdiĝas,
Se estas knabin' io flustras al ŝi:
"Do vidu kaj venu, jen piro por vi."

Kaj daŭras ankoraŭ benado tiela
El la mano de Ribbek, el lando Havela.

THEODOR FONTANE.

Tradukis el la germana lingvo, RALPH ELIOTT KAJ
HENRY VAN ETTEN.

"La Esperanta Ligilo."

GAZETO POR LA BLINDULOJ.

DONACOJ.

Jam ricevita (vidu pg. 15)	£	5	0
R. Sharpe, Torquay	5	0
La F-inoj Stacy, Buckhurst Hill	0	6
T. J. Gueritte, Surbiton	0	10
Alexr. R. McPhee, Glasgow	0	3
F-ino Candy, London	0	10

£7 14 4

BRILLE WRITERS—Volunteers preferred—required to make first copies from the print of Esperanto books. Only uncontracted Braille needed, but accuracy and good work essential. Please write Hon. Secretary Esperanto Section, National Library for the Blind 18 Tufton Street, Westminster, S.W. 1.

<i>Dr.</i>	BALANCE SHEET, 31st DECEMBER, 1918.	<i>Cr.</i>
------------	--	------------

Report of Auditors to the Members of the British Esperanto Association (Incorporated).

50, Cannon-street, London, E.C.4, 21st January, 1919.

CHARLES COMINS & Co.,
Chartered Accountants, } *Hon. Auditors.*

Dr. **REVENUE ACCOUNT, from 1st JANUARY to 31st DECEMBER, 1918.** *Cr.*

[illegible]

The British Esperanto Association (Inc.).

EXTRACT FROM RULES.—"If no objection shall be lodged within fourteen days, the Secretary shall inform the candidate that he is admitted as a member."

CANDIDATES FOR MEMBERSHIP.

WM. C. COGHAN, 12th Austr. D. U. S., France; THOS. EKOW DAWSON, High Street, Accra, Gold Coast, W. Africa; GEO. DOWKES, 182, Lee Bank Road, Edgbaston, Birmingham; MAURICE HARRISON, 29, Thorne's Lane, Wakefield; SYDNEY TAYLOR, 107, St. Helen's Road, Lancs; MISS ETHEL M. ROSHER, 22, Mansfield Road, Wimbledon, S.W. 9; MISS LILIAN M. SIMPSON, 10/12, Franklin Road, Gillingham, Kent; L. W. WARD, 99, Gainsborough Av., Oldham; CHARLES KINSKY, 19, Fairlawn Avenue, East Finchley, London, N.2.

PASSED ADVANCED EXAMINATION.

*GEO. LUSCOMBE, Bradford; F. S. GAMMON, Cardiff.

NEW FELLOW.

LIONEL C. ANDREWS, Carshalton.

Council Meeting, B.E.A.

Held at the Office of the Association on Monday, February 17th, at 6 p.m. Fourteen members of the Council were present, with the President in the chair.

Balance Sheet.—The final draft of the balance sheet was submitted and approved.

Nominations.—The Council proceeded to the nomination of officers and councillors for the year 1919-20.

Petition to Peace Conference.—The President read the text of a petition which he had prepared in collaboration with Mr. Page, and of which 100 copies had been sent to the Centra Oficejo, in Paris, for distribution to the delegates to the Peace Conference.

Clarence Bicknell Memorial.—It was decided to open a fund for the receipt of donations to this memorial.

"Literaturo."—Permission was granted to announce this magazine as obtainable from the B.E.A.

Special Examiner.—Mr. J. A. Ferguson was appointed special examiner for Glasgow.

Aid to Teaching.—Messrs. Cowper, Edmonds, Robertson and Sexton were appointed a Committee to collect and report on aids to the teaching of Esperanto.

Notice is hereby given that the next meeting of Council will be held on Monday, March 17, at 6.30, in the Offices, of the Association, 17, Hart-street, London, W.C.1, and the following Meeting on Monday, April 14, at the same place and time.

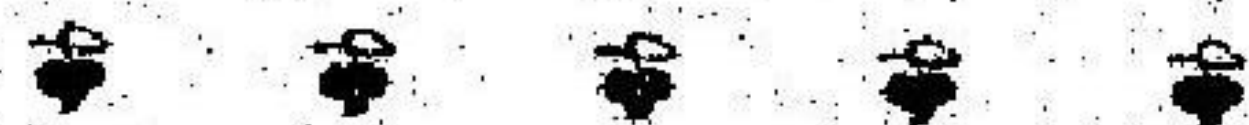
AGENDA.

Financial Statement.

Receive Reports from Sub-Committees.

Receive and consider draft of Annual Report.

Correspondence and other business.

Fako de Korespondado Internacia (F.K.I.).

994. New York City, U.S.A.—S-ro Creston C. Coigné, 2633 Creston-ave., Fordham, The Bronx. Nur letere, kun radikalaj socialistoj ĉie, precipe kontraŭ religio.

995. Londono, N.4 (Anglujo).—S-ino Osmond, 36, Hanley-rd., deziras ricevi sciigon de aŭ pri S-ro Emile Maes el Harderwijk.

996. Huy (Belglando).—S-ro Fernand La Gravière (antaŭe Blarako 27, Harderwijk, Holando), informas siajn gekorespondantojn pri sia adresŝanĝo: 29, Rue des Bons Enfants. Deziras interŝanĝi p.kartojn kun la tuta mondo.

997. St. George's nr. Wellington (Salop), Anglujo.—S-ro Alex. Morris, 44, Stafford-street, deziras korespondi kun ĉiulandaj gesamideanoj.

998. Tarrasa (Hispanujo).—S-ro Josefo Flot, te, Qemada 28, 1^a 2^a, deziras korespondi kun alilandaj samideanoj.

999. Olomone (Mähren) Bohemujo.—S-ro Frant Hochman, Ferdinandova tr. 6, salutas ĉiujn siajn malnovajn amikojn kaj sciigas ilin, ke li revenis jam de batalejo. Adreso kiel antaŭe.

1000. Burnley (Lancs.) Anglujo.—S-ro Fred L. Bowdin, 18-jara, 78, Hollingreave-road, deziras korespondadi kun ĉiulandaj gesamideanoj samaĝaj.

Tenth British Esperanto Congress, Liverpool.

June 6th to 10th, 1919.

The 2,500 *Aligiloj* for the Congress which were enclosed in every copy of the B.E. February number have not all been used yet, as only comparatively few have arrived back with orders for the Congress.

We urgently beg all friends to read again our appeal which appeared in the February number of B.E., page 15, and send us at once their adherence to the Congress, either as "Ĉeestantoj" or "Subtenantoj."

Hotel Accommodation.—This problem is very acute at present, and is not likely to be easier in June; we, therefore, ask the help of those who intend to come by writing to us at once about their requirements.

Advertisements for Congress Book.—The size of the book will be 7" x 5½", and will contain the usual material, and will be made as attractive as possible. Price for adverts. is £1 1s. 0d. for full page, 12s. half page, and 7s. quarter page. We shall be glad to receive orders for same, and will be obliged if *samideanoj* will help to obtain adverts. for the book from their friends. A few words from a personal friend goes a long way, and it will help greatly to the Congress funds.

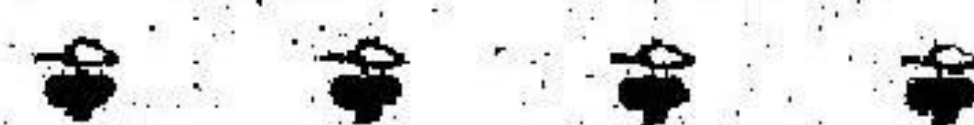
We hope to give some details of the programme which is being prepared in the next issue of the B.E.

For the Organising Committee,

J. D. APPLEBAUM, Hon. Sec.

11, Mayville Road,

Mossley Hill, Liverpool.

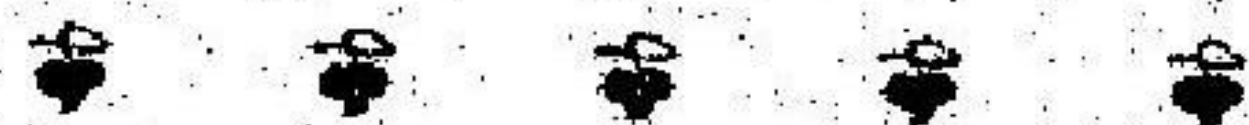

Second Appeal to the B.E.A. Propaganda Committee.

Owing to the slowness in the response to the above appeal we only had very few advertisements in the Autumn campaign, but we did what could be done under the circumstances. We hope to make up the full amount before long, and so devote a good deal of the fund to Spring advertising.

Sum aimed at, £50. Donations already acknowledged, £15 10s. Further sums received:—

Miss J. Baird, Edinburgh, 5s.; G. D. Lewis, Liverpool, 10s.; P. S. Emery, Wolstanton, 20s.; Eustace J. Hale, Cinderford, 21s.; E. Andrew, Cotherstone, 10s.; R. K., £5; A. F. M'Callum, Paisley, 10s.; R. B. M'Callum, Paisley, 10s.; E. K. Jayne, Sheffield, 5s.; T. J. Gueritte, London, 6s. 6d.; A. Naiman, London, 30s.; under 5s., 12s. 2d. Total, £11 19s. 8d.; £22 10s. 4d. still to come. Donations may be sent to the Hon. Sec., J. D. APPLEBAUM, 11, Mayville-road, Mossley-hill, Liverpool.

Fako de Korespondado Internacia (F.K.I.).

994. New York City, U.S.A.—S-ro Creston C. Coigné, 2633 Creston-ave., Fordham, The Bronx. Nur letere, kun radikalaj socialistoj ĉie, precipe kontraŭ religio.

995. Londono, N.4 (Anglujo).—S-ino Osmond, 36, Hanley-rd., deziras ricevi sciigon de aŭ pri S-ro Emile Maes el Harderwijk.

996. Huy (Belglando).—S-ro Fernand La Gravière (antaŭe Blarako 27, Harderwijk, Holando), informas siajn gekorespondantojn pri sia adresŝanĝo: 29, Rue des Bons Enfants. Deziras interŝanĝi p.kartojn kun la tuta mondo.

997. St. George's nr. Wellington (Salop), Anglujo.—S-ro Alex. Morris, 44, Stafford-street, deziras korespondi kun ĉiulandaj gesamideanoj.

998. Tarrasa (Hispanujo).—S-ro Josefo Flot, te, Qemada 28, 1^a 2^a, deziras korespondi kun alilandaj samideanoj.

999. Olomone (Mähren) Bohemujo.—S-ro Frant Hochman, Ferdinandova tr. 6, salutas ĉiujn siajn malnovajn amikojn kaj sciigas ilin, ke li revenis jam de batalejo. Adreso kiel antaŭe.

1000. Burnley (Lancs.) Anglujo.—S-ro Fred L. Bowdin, 18-jara, 78, Hollingreave-road, deziras korespondadi kun ĉiulandaj gesamideanoj samaĝaj.

1001. Lyon, France.—S-ro Richard E. H. Levin, 6, rue Duhamel, deksepjara junulo, deziras korespondadi kun ĉiulandaj gesamideanoj.

1002. Dublin, Irlando.—S-ro W. F. Douglas, Avonbeg, Upper Terenure Rd., deziras korespondi kun alilandaj samideanoj. ankaŭ por siaj du fratinoj: Kathleen, 13-jara, kaj Hilda, 11-jara, deziras aŭ leterojn mallongajn, simplajn, aŭ ilustr. p.kartojn.

1003. Rickia (Zaragoza) Hispanujo.—S-ro. S. Garcia, Bodegas Bilbainas, volonte interŝanĝos poŝtkartojn.

1004. Leeds (Anglujo).—S-ro C. Wainwright, 70, Garnet Terrace, deziras korespondi kun juna franco, kiu lernas la Anglan lingvon.

1005. Lisboa (Portugalujo).—S-ro Victor Assunção, Rua dos Prayares 9.1, deziras korespondadi per il.p.kartoj kun anglaj aŭ alilandaj samideanoj.

1006. Hoylake (Cheshire).—S-ro A. C. Oppenheim, The Leas, 12-jara, deziras korespondi kun samaĝaj alilandaj samideanoj.

1007. London, N.22 (Anglujo).—S-ro Robert Robertson, 364, Alexandra Park Road, deziras alilandajn korespondantojn por siaj tridek kursanoj (instruistinoj).